

Розділ 9.7. ГІПОФІЗ. ГОРМОНИ СЕРЕДНЬОЇ ТА ЗАДНЬОЇ ЧАСТОК ГІПОФІЗА

ГОРМОНИ СЕРЕДНЬОЇ ЧАСТКИ ГІПОФІЗА

Меланоцитстимулюючий гормон (меланотропін, інтермедін, МСГ)

Виділяють три типи МСГ (α -, β -, γ -). Гормон стимулює розмноження меланоцитів шкіри та підсилює синтез меланоцитами чорного пігменту - меланіну. Саме тому γ -МСГ підсилює пігментацію шкіри, підвищує стійкість шкіри до ультрафіолетового випромінювання.

α - і β -МСГ мають високу ліпотропну активність (стимулюють ліполіз в жировій тканині). α -МСГ також бере участь в терморегуляції і має незначну стероїдогенну активність.

Ліпотропний гормон (ліпотропін)

Ліпотропін підсилює ліполіз в адипоцитах, зменшує синтез та відкладення триацилгліцеролів.

ГОРМОНИ ЗАДНЬОЇ ЧАСТКИ ГІПОФІЗА (НЕЙРОГІПОФІЗУ)

Нейрогіпофізарні гормони **утворюються в гіпоталамусі**, транспортуються по аксону в комплексі з специфічним білком – нейрофезином у задню частку гіпофізу, де депонуються та секретуються у кров.

Нейрогіпофізарні гормони – це вазопресин і окситоцин.

Вазопресин (антидіуретичний гормон, АДГ) - це пептидний гормон, серед великої кількості ефектів якого виділяють два основні:

- контроль водного балансу в організмі (антидіуретична дія) - підвищує реабсорбцію H_2O у дистальних канальцях і збірних трубочках нирок;
- підтримка артеріального тиску (сильна вазоконстрикторна дія).

Вазопресин бере участь у процесах навчання та пам'яті.

Окситоцин

Цей гормон виконує в організмі функції, які зв'язані з пологами та лактацією. Він стимулює скорочення міометрію матки та міоепітеліальних клітин молочної залози. Окситоцин стимулює також секрецію пролактину. Цей пептид має відношення до фіксації пам'яті; разом з калікреїн-кініновою системою бере участь в регуляції натрійурезу (має слабкий вазопресиноподібний антидіуретичний ефект).

Знайдений вплив окситоцину на психоемоційну сферу чоловіків і жінок. Він викликає більш доброзичливе відношення з іншими людьми, дозволяє вірити словам конкретної людини. Крім того, він здатний заспокоювати

чоловіків і жінок під час сварок (через зниження рівня гормону стресу кортизолу).